

# ПЪТНА КАРТА ЗА РАВНОПОСТАВЕНОСТ НА ПОЛОВЕТЕ

## **Част I: ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА РАВНОПОСТАВЕНОСТТА НА ПОЛОВЕТЕ**

### **1. Постигане на равнопоставеност на половете в икономическата област**

#### **Постигане на целите на Лисабонската стратегия в областта на заетостта**

В Лисабонската стратегия е заложена целта за постигане на 60% заетост на жените до 2010 г. Понастоящем този дял е 55,7% и е доста по-нисък (31,7%) сред възрастните жени (55 – 64 г.). Делът на безработните жени е по-голям от този на мъжете (9,7% срещу 7,8%). Необходимо е в Лисабонската стратегия да бъде подсилен акцентът върху равнопоставеността на половете в областта на заетостта и растежа. За постигането на по-високо равнище на заетост сред жените трябва да се търси съответствие със законодателството за равноправното третиране, както и ефективно използване на новите европейски структурни фондове (например обучение, мерки за насърчаване на предприемачеството). Индивидуализацията на данъчните права и задължения също може да даде гаранции за равен достъп до заетост на двата пола.

#### **Премахване на разликите в заплащането между мъжете и жените**

Въпреки наличието на европейско законодателство за равното заплащане на труда, възнагражденията на жените са с 15% по-ниски от тези на мъжете и тази неравнопоставеност е доста по-трудно преодолима от дискриминацията в областта на заетостта. Това положение е резултат от пряката дискриминация спрямо жените и от структурните неравенства, като например сегрегацията в някои сектори, сфери на заетост, съществуващите трудови стандарти, достъпът до образование и квалификация, липсата на обективните системи за оценяване и заплащане и съществуващите в обществото стереотипи. В борбата с тези проблеми е необходимо да се приложи многостранен подход и да бъдат включени всички заинтересовани страни.

#### **Жените в предприемачеството**

Делът на жените в предприемачеството в ЕС е 30%. Те често се сблъскват с редица повече трудности при стартирането на бизнес и при достъпа до финансиране и обучение. Препоръките, залегнали в Плана на ЕС за насърчаване на предприемачеството целят

подпомагане на започването на малък бизнес чрез по-добър достъп до финансиране и развитие на предприемачески мрежи и следва да бъдат прилагани оттук нататък.

### **Равнопоставеност на половете в системите за социална защита и в борбата с бедността**

Системите за социална защита трябва да са устроени така, че да не възпрепятстват достъпа на двата пола до пазара на труда и заетостта им в него, като им позволяват да акумулират индивидуални пенсионни права. Жените обаче все още имат по-кратко професионално развитие или имат прекъсвания в кариерата и следователно – по-малко права от мъжете. Така се увеличава рискът от изпадане в бедност, особено за самотните родители, възрастните жени или тези, заети в семейното предприемачество (домашно производство) като земеделие или рибарство. Новосъздаденият Европейски фонд в областта на рибното стопанство и Политиките за развитие на селските региони могат значително да спомогнат за подобряване на състоянието на заетите в тези области жени. От съществена важност е системите за социална защита да гарантират на жените достъп до съответните (социални) придобивки, особено при навършване на пенсионна възраст.

### **Отчитане на джендър измерението в областта на здравеопазването**

Жените и мъжете са уязвими за специфични здравни рискове и заболявания, и се сблъскват с различни проблеми и практики, влияещи върху тяхното здраве. Такива рискови фактори и проблеми са използването на химикали и пестициди, които се предават на плода по време на бременност и чрез кърменето. Медицинските изследвания и съществуващите здравни стандарти за безопасност се отнасят в по-голяма степен до мъжете и покриват доминираните от тях области на заетост.

Необходимо е знанията в тази насока да бъдат задълбочени и усъвършенствани, както и да бъдат развивани и за в бъдеще съответните индикатори и статистически данни. Социалните и здравните услуги трябва да бъдат модернизирани с оглед да се превърнат в по-достъпни, качествени и отговарящи на нововъзникващите и специфични нужди на мъжете и жените.

### **Борба с множествената дискриминация, в частност с тази срещу жените имигрантки и от етническите малцинства**

ЕС се обвързва с целите за премахване на всички форми на дискриминация и за създаването на отворено общество, включващо и интегриращо всички групи. Но жените от групите в неравностойно положение често се намират в по-неблагоприятна ситуация от другия пол. А жените от имигрантски и етнически общности са подложени на двойствена дискриминация. Всичко това налага насърчаването на равнопоставеността на половете в

рамките на миграционните и интеграционните политики на ЕС, с цел защита на правата на жените и тези, свързани с гражданското им участие и за да бъде използван пълноценно техният потенциал в заетостта и за да се подобри достъпът им до образование и учене през целия живот.

### **Ключови действия/мерки**

#### ***Европейската комисия ще:***

- Извършва мониторинг и ще засили джендър мейнстриймिंगа най-вече в следните области:
  - Интегрираните Насоки за ръста и заетостта и новият отворен метод на координация, който се отнася до пенсиите, социалното включване, здравеопазването и дългосрочните грижи<sup>1</sup>, включително и изготвянето на наръчници по равнопоставеност на половете през 2007 г. за всички участници в тези процеси и оценка на това как системите за социална защита могат да насърчават равнопоставеността на мъжете и жените.
  - политиките по здравеопазване, включително и чрез обновяване на анализа относно джендър измерението в здравеопазването.
  - Дейностите на национално ниво и на ниво ЕС през 2007 г. – Европейската година на равни възможности за всички и през 2010 г. - Европейската година за борба с бедността и социалната изолация.
  - насърчава, съвместно с държавите членки на Съюза, джендър мейнстриймिंगа и специфичните мерки при изработването и прилагането на новите Структурни фондове<sup>2</sup> (2007 - 2013), включително и чрез мониторинг и чрез обезпечаване на необходимите ресурси за постигането на равнопоставеността на половете.

---

<sup>1</sup> COM (2005) 706

<sup>2</sup> Виж Стратегическите насоки на Общността за кохезионната политика, COM (2005) 0299

- Рамката за интегрирането на граждани на трети страни в ЕС<sup>3</sup>, продължението на Политическия план за легална миграция<sup>4</sup>, Европейският Социален фонд (ЕСФ) и предложеният Европейски фонд за интегрирането на граждани на трети страни.

- През 2007 г. представи Комуникация по проблема за разликата в заплащането между мъжете и жените.
- През 2010 г. ще представи доклад по приложението на Директивата за равното третиране на мъжете и жените при достъпа и ползването на блага и услуги.<sup>5</sup>
- Насърчава предприемачеството сред жените и създаването на бизнес среда и условия, които да улесняват създаването и развитието на компании, ръководени от жени; подкрепя инициативи на социална отговорност за постигане на равнопоставеност на половете.

## **2. Насърчаване на съвместяването на професионалните и семейните задължения**

### **2.1. Гъвкав работен режим за мъжете и жените**

Политиките, насочени към съвместяването на професионалните и семейните задължения спомагат за изграждането на една гъвкава икономика и подобряват качеството на живот на двата пола. Тези мерки позволяват на гражданите да излязат на пазара на труда и да се реализират, като същевременно бъде използван пълноценно целият потенциал на работната сила. Именно затова тези възможности следва да бъдат достъпни в еднаква степен за двата пола. При гъвкавите режими на работа нараства продуктивността и удовлетворението на работника и имиджът на работодателя се подобрява.

Въпреки това, фактът, че доста по-малко жени в сравнение с мъжете се ползват от такива механизми за гъвкаво работно време, създава джендър дисбаланс – което има негативно отражение върху професионалния живот и икономическата независимост на жените.

### **2.2. Увеличаване на социалните грижи**

---

<sup>3</sup> COM (2005) 389

<sup>4</sup> COM (2005) 669

<sup>5</sup> Директива 2004/113/ЕК

Европа е изправено пред тройно предизвикателство – намаляващ дял на населението в трудоспособна възраст, ниска раждаемост и висок дял на застаряващото население. Създаването на усъвършенствани механизми за по-добър баланс между професионалния и частния живот е част от решението за борба с демографския срив посредством осигуряването на по-достъпни услуги по отглеждането на децата (съгласно изискванията на Целите от Барселона)<sup>6</sup> и услуги и социални грижи, отговарящи на нуждите на възрастните и на хората с увреждания. Необходимо е да се подобри качеството на тези услуги и да бъде повишавана квалификацията на обслужващия персонал, главно жени, и тяхната стойност(на услугите) да бъде по-добре оценявана.

### **2.3. По-ефективни политики за съвместяване на професионалните и семейните задължения за мъжете и жените**

Услугите и съответните механизми се адаптират прекалено бавно към ситуацията, в която и мъжете и жените работят. Малко мъже ползват отпуск за отглеждане на дете или работят почасово (на непълен работен ден) – 7,4% в сравнение с 32,6% жени, като жените продължават да бъдат основните лица, предоставящи грижи за децата и други членове в неравностойно положение от семейството. Мъжете трябва да бъдат насърчавани да поемат семейни задължения, в частност чрез мерки, улесняващи изпълнението на тези отговорности и за поделение на правата/социалните придобивки от родителския отпуск поравно за двата пола.

#### **Ключови мерки**

##### **Европейската комисия ще:**

- Представи през 2006 г. Комуникация във връзка с демографския проблем<sup>7</sup>, където е застъпен проблемът за съвместяване на професионалните и семейните задължения.
- насърчава постигането на целите от Барселона във връзка с отглеждането на децата и за развитието на други подходящи мерки в тази област посредством Структурните фондове и чрез обмяна добри практики.

---

<sup>6</sup> Осигуряването на услуги по отглеждането на деца за 90% от децата между 3 г. и навършилите училищна възраст и за поне 33% от децата под 3 г. до 2010 г.

<sup>7</sup> Продължение на COM (2005) 94

- насърчава осъществяването на изследвания за професионалната заетост в областта на здравеопазването и социалните услуги и сътрудничеството с международните организации с цел подобряване на класифицирането на тези професии.

### **3. НАСЪРЧАВАНЕТО НА РАВНОПОСТАВЕНОСТТА НА ПОЛОВЕТЕ ВЪВ ВЛАСТТА И ВЗИМАНЕТО НА РЕШЕНИЯ**

#### **3.1. Политическо участие на жените**

Ниското политическо представителство на жените във властта и при взимането на решения представлява сериозен демократичен дефицит. Затова е необходимо да се насърчава активното им гражданско поведение и участието им в политиката и на високите управленски нива (на всички равнища – местно, регионално, национално и на ниво ЕС). Съществува и необходимост от европейска база данни, които да бъдат надеждни и да служат за сравнение на ситуацията в различните държави.

#### **Жените на ръководни позиции в икономиката**

Балансираното представителство на двата пола на ръководните позиции в икономиката ще допринесе за създаването на една по-продуктивна и иновационна среда и култура на работа, както и до по-висока икономическа производителност. В тази връзка ключово значение имат прозрачността в процедурите за насърчаване, механизмите за гъвкава заетост и наличието на съответните социални услуги за отглеждане на децата и за полагане на грижи за групи в неравностойно положение.

#### **Жените и научно-техническият прогрес**

Необходимо е да се повиши участието на жените в науката и техническия прогрес, защото това спомага за насърчаване на иновационния подход, качеството и конкурентоспособността на индустриалните и научните изследвания. За да бъде изпълнена заложената цел<sup>8</sup> за 25% жени на ръководни позиции в изследователската сфера на публичния сектор е необходимо да се прилагат съответните политики и да бъде измерван напредъкът в това отношение. Работата в мрежа и наличието на европейски данни в това отношение имат решаваща роля.

#### **Ключови мерки**

---

<sup>8</sup> Council Conclusions 18-04-05

#### **Европейската комисия ще:**

- осъществява мониторинг и ще насърчава джендър мейнстрийминга в частност по отношение на:
  - Европейската политика за изследвания и 7-ма рамкова програма, включително и чрез обезпечаване на приложението на Планове за действие по равнопоставеността на половете, развиване на специализирани изследвания, отчитащи проблемите на равнопоставеността, мониторинг на джендър мейнстрийминга и на женското участие в новосъздадения Европейски Съвет за изследвания.
  - Програмата за образование и обучение 2010 г. чрез насърчаване на достъпа на жените до техническа и научна кариера, в съответствие с Европейските цели за премахване на неравенството в тази област; създаване на Наръчник с добри европейски практики с джендър измерение в областта на информационните и комуникационни технологии през 2007 г.
  - Прилагане на бъдещата Програма Граждани за Европа чрез включването в рамките на активното гражданство на равнопоставеността на половете като една от приоритетните теми, а също и чрез мобилизирането на съществуващите мрежи за работа по проблема.
- създаде Европейска мрежа на жените на ръководни позиции в икономиката и властта през 2007 г.
- подкрепя инициативи за повишаване на обществената чувствителност и информираност, обмяната на добри практики и изследвания, също и с помощта на европейската информационна база данни за мъжете и жените на властови позиции, особено с оглед предстоящите избори за Европейския парламент през 2009 г.

## **4. ПРЕМАХВАНЕ НА НАСИЛИЕТО НА ОСНОВАНИЕ НА ПОЛА И ТРАФИКА НА ХОРА**

### **4.1. Премахване на насилието на основание на пола**

ЕС се ангажира с борбата срещу всички форми на насилие. Основни негови жертви обаче са жените. Насилието представлява нарушение на основните права на човека – това на живот, на сигурност, на свобода, достойнство и физическо и емоционално здраве. Подобни нарушения не могат да бъдат толерирани, затова от изключителна важност са осъществяването на превенция на явлението, въвеждане на съответното образование и акумулиране на знания и опит, както и обмяната на добри практики и развиването на партньорства и мрежи. От най-съществена необходимост е предприемането на съответни приоритетни мерки за борба с традиционни практики като: проявите на насилието, основано на семейната чест, гениталното осакатяване на жените и ранните и насилствени бракове.

#### **4.2. Борба с трафика на хора**

Трафикът на хора е престъпление и нарушение на правата на човека. Това явление е форма на съвременно робство, за което най-уязвими групи са маргинализираните жени и деца и младите момичета. За провеждането на ефективна борба с трафика на хора е необходимо съчетаването на превантивни мерки, законодателно криминализиране на трафика и защита и подкрепа на жертвите<sup>9</sup>. Наравно с това следва да бъдат засилени и допълнително развивани инициативите за намаляване на търсенето на жени и деца с цел сексуални експлоатация – подход, който е залегнал в Действията на ЕС срещу трафика на хора<sup>10</sup>. Директивата за правата на пребиваване за жертвите на трафик на хора<sup>11</sup> ще предостави нови средства/методи за реинтегриране на жертвите в обществото чрез достъп до пазара на труда, професионално обучение и образование. Потенциалът за съчетаване на усилията с възможностите, които произтичат от ЕСФ (Европейския социален фонд) трябва да бъде пълноценно използван.

#### **Ключови мерки**

##### **Европейската комисия ще:**

- подготви Комуникация през 2006 г. за създаването на сравнителни статистически данни за престъпността/престъпленията, жертвите и криминалното правосъдие и ще наблюдава напредъкът на ниво ЕС.
- подкрепя държавите от ЕС и неправителствените организации в усилията им за премахване на насилието на основание на пола и на традиционните и вредни

---

<sup>9</sup> COM (2005) 514

<sup>10</sup> ОJ C 311, 9/12/05, p.1

<sup>11</sup> Dir. 2004/81/EC

практики, с помощта на кампании за повишаване на обществената чувствителност, мрежи за подкрепа и сътрудничество, чрез изследвания, обмяна на добри практики и изпълнението на програми за жертвите на насилието и за извършителите. Страните членки на ЕС ще бъдат насърчавани и да развият национални планове за действие.

- продължи дейностите по прилагане на нормативните актове и на Плана за действие в областта на борбата с трафика на хора и ще подпомага действието на всички съществуващи инструменти, включително и ЕСФ (Европейския социален фонд) за реинтеграцията на жертвите на насилие и трафик в обществото.

## **5. ПРОМЯНА НА СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ В ОБЩЕСТВОТО ДЖЕНДЪР СТЕРЕОТИПИ**

### **Промяна на джендър стереотипите в образованието и в сферата на културата**

Джендър стереотипите в обществото продължават да съществуват и да се предават чрез съвременното образование и култура. Жените и мъжете обикновено следват и попадат в определени традиционни модели на образование, които на практика водят до възможности за професионална реализация на жените в области с по-ниско заплащане на труда. В тази връзка е необходимо инициране на политики за борба с тези стереотипи още от най-ранна възраст, както и осигуряване на обучение за учителите и учениците за повишаване на чувствителността по проблема и насърчаване на младите жени и мъже при избора на нетрадиционни пътища/области при образователното им развитие. Образователната система трябва да осигури на младите хора подходяща квалификация. Следователно е много важно да се работи и по проблема, свързан с ранното напускане на училище, който засяга в по-голяма степен момчетата.

### **Премахване на джендър стереотипите в областта на пазара на труда**

Жените продължават да се сблъскват с хоризонтална и вертикална дискриминация/. Повечето от тях са заети в традиционно „женски“ сектори, които по начало получават по-ниска оценка и признание. Нещо повече – те като цяло заемат ниските позиции в организационната йерархия. Важно е да се осигури и улесни достъпът на жените до традиционно мъжките сфери на заетост, както и обратното – да се насърчава професионалната реализация на мъжете в дейностите, доминирани от жени. За тази цел трябва да бъде прилагано антидискриминационното законодателство и да бъдат обезпечени съответните образователни инициативи.

## **Премахване на джендър стереотипите в медиите**

Медиите имат решаваща роля в борбата с джендър стереотипите. Те трябва и могат да спомогнат за представянето на един реалистичен, обективен образ на жените и мъжете в съвременното общество и на техните умения и потенциал и да се въздържат от изобразяването им по един унизителен начин. Трябва бъдат насърчавани диалогът между съответните заинтересовани страни и актьори и провеждането на кампании за повишаване на обществената чувствителност.

### **Ключови мерки**

#### **Европейската комисия ще:**

- подкрепя инициативи за борба с джендър стереотипите в образованието, културата и на пазара на труда чрез насърчаването на джендър мейнстрийминг и специални мерки по програмите на ЕСФ и за информационните и комуникационни технологии, на програмите на ЕС в сферата на образованието и културата, включително и Стратегията на ЕС за учене през целия живот и бъдещата Интегрирана програма за учене през целия живот.
- насърчава провеждането на кампании за повишаване на обществената чувствителност, обмяната на добри практики в училищата и предприятията за не-стереотипизираните роли на двата пола, както и диалогът с медиите с цел възпроизвеждане на нестереотипизиран образ на жените и мъжете.
- работи в посока на повишаване на обществената чувствителност относно равнопоставеността на половете в рамките на диалога с гражданите на ЕС посредством Плана на Комисията за демокрация, диалог и обществен дебат<sup>12</sup>.

## **6. НАСЪРЧАВАНЕ НА РАВНОПОСТАВЕНОСТТА НА ПОЛОВЕТЕ ИЗВЪН ГРАНИЦИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

**Възприемане и транспониране на европейското законодателство в страните, в процес на присъединяване към ЕС, страните кандидатки за членство и потенциалните кандидатки за членство<sup>13</sup>**

---

<sup>12</sup> COM (2005) 494

Страните, присъединяващи се към ЕС трябва изцяло да възприемат принципа на равнопоставеност на мъжете и жените. Необходимо е и да осигурят стриктно прилагане на законодателството и да създадат съответните ефективни административна и съдебна системи. Мониторингът, транспонирането и приложението на европейското законодателство в областта на равнопоставеността на половете ще бъде основен приоритет на ЕС при процесите на бъдещо разширяване на Съюза.

## **6.2. Интегриране на равнопоставеността на половете в Европейската политика за добросъседство, в политиките за развитие и във външните отношения на Съюза**

Равнопоставеността на половете е цел сама по себе си, човешко право и спомага за намаляване на бедността. Европейският Съюз е основният актьор във връзка с усилията на международната общност в областта на развитието и се обвързва с универсални принципи като Декларацията на Целите на хилядолетието за развитие и с Пекинската платформа за действие. В документа, наречен *Европейски консенсус в областта на развитието*<sup>14</sup>, Съюзът препотвърждава равнопоставеността на половете като един от петте основни принципа на политиките за развитие. В новата Стратегия на ЕС за Африка<sup>15</sup> равнопоставеността е определена като ключов елемент за всички партньорства и национални стратегии в областта на развитието. ЕС се ангажира с насърчаването на равнопоставеността на половете и при своите външни отношения, и в Европейската политика за добросъседство. При хуманитарните интервенции на Съюза също се отчитат специфичните нужди на жените.

Европейският Съюз ще продължава да насърчава в държавите по света развитието на образованието и на една сигурна среда за жените и момичетата, сексуалното и репродуктивно здраве и права, овластяването и подкрепата на жените – което ще спомогне за борба с вируса на ХИВ/СПИН, както и борбата с практиките на гениталното осакатяване сред жените. Европейският съюз и държавите-членки трябва да подкрепят участието на жените в политическия, икономическия живот и на позициите за вземане на решения, както и участието им при разрешаването на конфликти, опазването на мира и следконфликтното възстановяване.

---

<sup>13</sup> Албания, Босна и Херцеговина, Сърбия и Черна гора, включително Косово. Виж също COM (2005) 561

<sup>14</sup> Council of 22.11.2005

<sup>15</sup> COM (2005) 489

## Ключови мерки

### Европейската комисия ще:

- извършва мониторинг и ще работи за повишаване на чувствителността относно (необходимостта от) транспонирането, приложението и ефективното влизане в сила на законодателството на ЕС във връзка с равнопоставеността на половете в страните, в процес на присъединяване към ЕС, страните кандидатки за членство и потенциалните кандидатки за членство, включително и при програмирането на помощите при предприсъединителния процес и при преговорите за присъединяване.
- извършва мониторинг и ще насърчава джендър мейнстрийминга и специфични мерки в рамките на Европейската политика за добросъседство, в политиките за развитие и във външните отношения на Съюза, в диалога относно политиките и на ниво програми (Стратегически документи/доклади по страни и Стратегически документи/доклади за намаляване на бедността). На равнище приложение, е необходимо да се отдели специално внимание на джендър мейнстрийминга при формирането на новите механизми за помощи, предлагани на Съюза (бюджетна помощ и секторни програми).
- представи през 2006 г. Комуникация за Европейската визия за равнопоставеност на половете в областта на сътрудничеството за развитие.
- насърчава джендър мейнстрийминга в хуманитарните операции на ЕС, посредством включването на джендър измерението като елемент от тематичните и технически прегледи/доклади (включително и в тези за укрепване на капацитета) и в оценките.
- работи за постигането и засилването на равнопоставеността на половете в Средиземноморския регион, а също и за организиране на конференция на министрите от Евромед (на страните от средиземноморския регион) по равнопоставеността на половете, която ще бъде предшествана от консултации с гражданското общество с цел приемането на план за действие.
- спомага за изпълнението на целите от Пекинската платформа за действие и на други международни и регионални конвенции в тази област, чрез подпомагащи програми, мерки за повишаване на капацитета и на капацитета за събиране на данни в развиващите се страни.
- Допринесе за прилагането на Резолюция 1325 (2000 г.) на Съвета за сигурност на ООН относно жените, сигурността и мира, като през 2006 г. ще разработи препоръки за джендър мейнстрийминг в обучителните дейности по управлението на кризи.
- Насърчава женските организации и мрежи.

## **Част II: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПОЛИТИЧЕСКАТА СРЕДА ВЪВ ВРЪЗКА С РАВНОПОСТАВЕНОСТТА НА ПОЛОВЕТЕ**

Равнопоставеността на половете може да бъде постигната само посредством ясен политически ангажимент на най-високо властово равнище. Комисията насърчава равнопоставеността в нейните собствени звена<sup>16</sup> и подкрепя редица структури<sup>17</sup>, работещи по джендър въпроси – в резултат на което е постигнат значителен напредък.

Въпреки всичко изложено дотук, основният напредък в набелязаните от тази Пътна карта области все още не е осъществен и в тази връзка е наложително да се подобри управлението на всички равнища: институциите на ЕС, страните членки на Съюза, националните парламенти, социалните партньори и гражданското общество. От изключителна важност е подкрепата от страна на министрите по равнопоставеността на половете: техните периодични срещи и конференциите във връзка с президентството на ЕС, подкрепени от комисията, са ценни възможности за диалог и мониторинг. Европейският пакт за равнопоставеност на половете е израз на ангажимент и политическа воля от страна на най-високите властови равнища в страните членки на ЕС за интензифициране на усилията за постигане на равенство на половете в сътрудничество с Комисията.

Заплануваният Европейски институт за равнопоставеност на половете<sup>18</sup> ще предостави необходимата експертиза, ще спомогне за подобряване на познанията за проблема и ще допринесе за откритото му поставяне в обществото. Структурните фондове, финансовите програми в отделните области и бъдещата програма PROGRESS ще спомогнат за прилагането на настоящата Пътна карта. Прилагането на методологиите/подходите за постигането на джендър равенството като провеждането на оценка как дадена политика се отразява върху двата пола и джендър бюджетирането (използване на джендър перспективата в бюджетния

---

<sup>16</sup> виж Анекс III

<sup>17</sup> виж Анекс II

<sup>18</sup> COM (2005) 81

процес) ще способства за процеса на постигането му и ще допринесе за повече прозрачност и отчетност.

### **Ключови мерки**

#### **Европейската комисия ще:**

- подсили/увеличи капацитета на своите структури
- През 2007 г. ще участва в създаването на Европейски институт за равнопоставеност на половете
- Наблюдава напредъка към постигането на равенство на половете в рамките на политиката на Комисията за управление на човешките ресурси и ще представи през 2007 г. Комуникация за постигането на поставените цели в нейните Комитети и експертни групи<sup>19</sup>; ще осигури обучение по равнопоставеност на половете за съставлящите я членове, включително и за мениджмънта и за персонала от работещи в областта на външните отношения и в сътрудничеството за развитие.
- Укрепи работата в мрежа и ще засили социалния диалог
- През 2006 г. ще изгради Европейска мрежа на структурите по равнопоставеност на половете, залегнала съгласно Директива 2002/73.
- Задълбочи в рамките на ЕС сътрудничеството с НПО, както и диалога с женски организации и с други организации от гражданското общество.
- Подкрепя и насърчава работата на социалните партньори по проблема за равнопоставеността, както на секторно равнище, така и между различните индустрии (cross-industry level).
- Подкрепя прилагането на джендър бюджетирането и на gender impact assessment
- ще засили прилагането на джендър перспективата при оценката на влиянието<sup>20</sup> на Общностните политики и законодателство и ще проучи възможностите за

---

<sup>19</sup> 2000/407/EC

<sup>20</sup> SEC (2005) 791

прилагане на подхода джендър бюджетиране на равнище ЕС, особено при Структурните фондове в рамките на възможностите за споделено управление.

- Ще насърчава прилагането на джендър бюджетирането на местно, регионално и национално равнище, включително и посредством обмяната на добри практики.
- Засили ефективността на законодателството
  - ще направи преглед на съществуващото европейско законодателство в областта на равенството на половете, което не е било включено в дневния ред за промяна<sup>21</sup> с цел то да бъде осъвременено, модернизирано и променено ако е необходимо.
  - Извършва мониторинг за приложението, за приемането и влизането в сила на европейско законодателство в областта на равенството на половете.
  - Ще информира гражданите на ЕС относно техните права в областта на равнопоставеността на половете чрез уеб портала "Твоята Европа"<sup>22</sup>(Your Europe) и Citizens' Signpost Service<sup>23</sup>.

## НАПРЕДЪК ВЪВ ВРЪЗКА С МОНИТОРИНГА

Отчетността и прозрачността са основни елементи от ефективното управление. Комисията ще извършва мониторинг и ще оценява напредъка по тази Пътна карта. Нейната Годишна работна програма за прилагането на джендър мейнстрийминга е един ефективен метод, който ще бъде прилаган и адаптиран в процеса на изпълнение на тази Пътна карта в бъдеще.

### Комисията ще:

- Осъществява мониторинг на равнопоставеността на половете и ще предоставя насоки за джендър мейнстрийминг в Годишния си доклад за равнопоставеността между

---

<sup>21</sup> COM (2004) 279

<sup>22</sup> <http://europa.eu.int/youreurope/nav/fr/citizens/home.html>

<sup>23</sup> [http://europa.eu.int/citizensrights/signpost/front\\_end/index\\_fr.htm](http://europa.eu.int/citizensrights/signpost/front_end/index_fr.htm)

мъжете и жените и проследява прилагането на Пътната карта чрез Годишната си работна програма.

- Осигурява политическа подкрепа и ангажираност посредством срещите на министрите по въпросите на равнопоставеността на половете и на Групата от Комисарите по Основните права на човека и по Равните възможности. Inter-Service групата за джендър мейнстрийминг към Европейската комисия ще подкрепя групата от комисари и ще участва в изработването на Годишна програма за работа и ще осъществява връзката с други групи, работещи по равнопоставеността на половете<sup>24</sup>.
- Допълнително ще развива индикатори ако е необходимо<sup>25</sup>; през 2007 г. ще разработи нов задължителен Индекс за равнопоставеност на половете; до 2010 г., съвместно със страните от ЕС, ще развие нови индикатори за 12-те критични области от Пекинската платформа за действие; ще подкрепя създаването на сравнителна статистическа база данни за равнопоставеността на половете на равнище ЕС и статистически данни, разделени по пол.
- През 2008 г. ще представи доклад за изпълнението на Пътната карта и ще извърши оценка на Пътната карта през 2010 г., придружена от съответните предложения за продължение.

---

<sup>24</sup> Анекс II

<sup>25</sup> Анекс I